

Het spookt in de oude herberg (2)

Je ziet in elke regel een *schuingedrukt* woord. Is dat woord een *zelfstandig naamwoord (znw)* of niet?

Zelfstandige naamwoorden komen voor in enkelvoud en meervoud.
In enkelvoud is het er maar één.
Je kunt er **een**, **de** of **het** voor zetten: **een** kind, **het** paard, **de** boom.
In het meervoud kun je er altijd **de** voor zetten: **de** mensen, **de** dromen.

De dolende schipper

Een beetje angstig zit Anne dichtbij haar oom in het verlaten café. Nu krijgt ze het verhaal te horen waarom de lamp boven haar bed zomaar ineens gaat branden. Zomaar, om twee uur 's nachts! De lamp brandt eerst fel en dan weer zwak. Haar oom heeft gezegd: "De bestolen schipper spookt weer door de herberg!" En dan vertelt hij:

znw niet

znw niet

Mijn grootvader was vroeger de waard in deze herberg. Hij was een *zuinig* man. Men noemde hem "de Gier", omdat hij moeilijk deed over iedere *cent*.

De glazen *schonk* hij maar halfvol, maar hij berekende wel de volle prijs. Zo hoopte mijn grootvader ooit nog eens *rijk* te worden. Op een bitterkoude dag zat er een schipper in het *café*. Hij had veel *geld* bij zich, want hij had zijn schip en paard verkocht. Nu wilde hij een huisje *kopen* en aan wal zijn laatste levensdagen slijten. De schipper gaf het ene na het andere rondje aan de gasten en dronk zelf ook menig *glaasje*. "De Gier" had intussen wel *begrepen* dat de man veel geld moest hebben. Hij dacht eraan wat hij allemaal met dat geld *zou* kunnen doen. De waard gaf de *rijke* schipper steeds vaker gratis te drinken. "Hier joh, neem er nog één van mij, ééntje op je nieuwe *huis*!" De schipper kreeg hierdoor steeds meer *achterdocht*. Die kende immers de gierigheid van mijn *grootvader*. Hij werd niet voor niets "de Gier" genoemd! De schipper kreeg steeds meer slaap. Zijn hoofd zakte op de tafel. Hierop had de waard *gewacht*.

Zachtjes trok hij de schipper aan zijn mouw en zei: "Blijf maar hier *slapen*, ik zal goed op je tas passen."

Bij het horen van het woord: "tas" schrok de schipper wakker en

snauwde: "Afblijven Gier, dit is mijn zuur *verdiende* geld. En slapen ga ik, maar niet bij jou! Moeizaam kwam hij overeind en strompelde naar buiten. Hij rilde van de *kou* en wilde het liefst terug de herberg *ingaan*. Hij vreesde echter dat de waard dan zijn geld zou *stelen*. Hij liep naar de stal om nog één keer zijn *paard* goedendag te zeggen.

Hier vonden de andere schippers hem de *volgende* dag. Doodgevroren en zonder zijn tas. Mijn grootvader heeft jarenlang naar de tas *gezocht*. En soms midden in de nacht werd hij bij het zoeken geholpen! De lichten *gingen* dan vanzelf aan en uit, aan en uit!

De *waard* begreep dat de schipper dan wanhopig op zoek was naar zijn geld. En de geldbuidel van de schipper? *Die* is nooit teruggevonden!

Hond aanschaffen? Denk hieraan!

Veel kinderen willen graag een hond als huisdier. Ze denken in eerste instantie alleen aan het knuffelen van een pluizige puppy, maar het aanschaffen en het hebben van een hond is niet niets! De opvoeding en verzorging van een hond kosten 1. Mocht je graag een hond willen, lees dan eerst de onderstaande tekst met aanwijzingen door.

Het aanschaffen van een hond kost veel geld. Is er voldoende geld voor de hond en de materialen? Je betaalt voor de hond zelf en je moet ook nog allerlei 2 aanschaffen. Denk bijvoorbeeld aan een hondenmand, brokken of een riem. Maar ook verzorgingsproducten, zoals hondenshampoo, borstels en kammen. Bovendien blijft de verzorging van een hond altijd geld kosten. Zo betaal je voor een puppencyrus, maar natuurlijk ook voor de bezoeken aan de dierenarts voor inentingen, controles en eventuele andere behandelingen.

Kijk goed naar de hoeveelheid 3 in en om jouw huis. Is dat er voldoende voor de hond om te spelen en te bewegen? Een grote hond heeft meer ruimte nodig dan een kleine hond. Heb je een tuin waar de hond in kan spelen? Is er een bos of een park in de buurt? Is er ruimte voor bijvoorbeeld een hok waar de hond veilig kan slapen of alleen kan zijn?

Een hond moet meerdere keren per dag uitgelaten worden. Heb jij daar tijd voor? En wil je dit ook doen met slecht weer? Voor een hond maakt het namelijk niet uit of het hard waait, regent of sneeuwt.

Heb je genoeg tijd om de hond te trainen? Het is namelijk erg belangrijk dat jouw hond een goede opvoeding krijgt en weet wat hij wel en niet mag doen. Doe je dit niet, dan kan jouw hond voor problemen zorgen en beleef je er weinig plezier aan. Een puppencyrus is bijvoorbeeld een goede manier om jouw hond te trainen, maar de oefeningen moet je ook thuis 4. Dat kost veel tijd en energie.

Een hond kan niet de hele dag alleen thuis zijn. Zijn jouw ouders elke dag aan het werk en ga jij hele dagen naar school? Dan is het geen goed idee om een hond aan te schaffen. Is de hond misschien een dag in de week alleen? Dan kan het prima, maar in dat geval moet je voor 5 zorgen of voor iemand die de hond kan uitlaten en voer kan geven.

Kun jij aan alle eisen voldoen? Dan kun je veel plezier beleven aan een hond en is het waarschijnlijk een goed idee om er een aan te schaffen. Kun je niet aan alle eisen voldoen of twijfel je te veel? Dan kun je beter 6.

1 Wat kan het **best** bij 1 worden ingevuld?

- ☐ veel tijd en energie
- ☐ veel tijd en rust
- ☐ weinig spullen en materialen
- ☐ weinig tijd en energie

2 Wat kan het **best** bij 2 worden ingevuld?

- ☐ bedden
- ☐ cursussen
- ☐ kussens
- ☐ spullen

3 Wat kan het **best** bij 3 worden ingevuld?

- ☐ beweging
- ☐ lucht
- ☐ spullen
- ☐ ruimte

4 Wat kan het **best** bij 4 worden ingevuld?

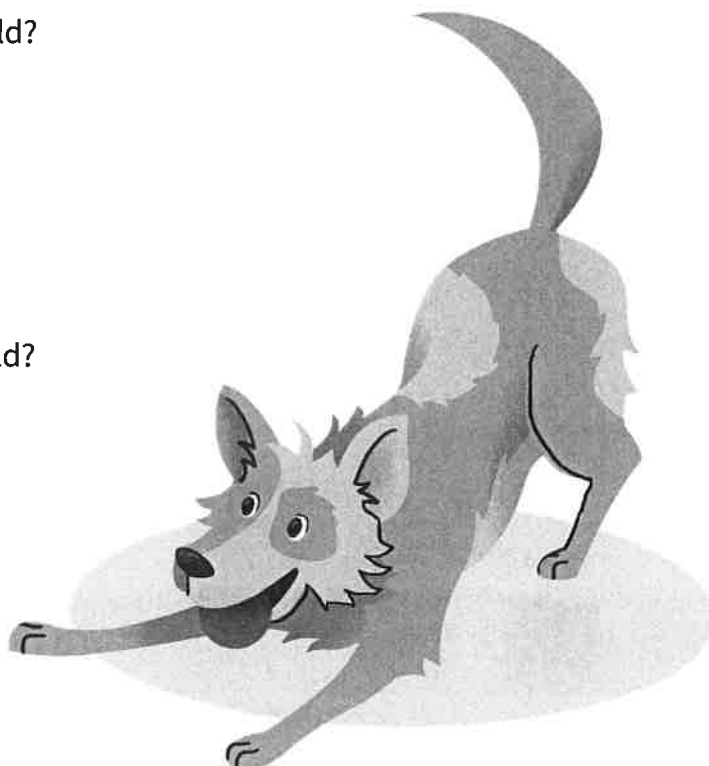
- ☐ bedenken
- ☐ bekijken
- ☐ blijven herhalen
- ☐ blijven lezen

5 Wat kan het **best** bij 5 worden ingevuld?

- ☐ andere honden in huis
- ☐ camera's en muziek
- ☐ goede opvang
- ☐ muziek

6 Wat kan het **best** bij 6 worden ingevuld?

- ☐ een puppy nemen
- ☐ geen hond nemen
- ☐ geen kat nemen
- ☐ twee of meer honden nemen

1 Goochel met breuken.

a Haal de helen eruit.

$\frac{9}{8}$	$\frac{9}{4}$
$\frac{15}{7}$	$\frac{22}{5}$
$\frac{23}{6}$	$\frac{47}{10}$
$\frac{48}{8}$	$\frac{19}{6}$
$\frac{53}{5}$	$\frac{38}{9}$

b Maak er breuken van.

$2\frac{7}{8}$	$4\frac{3}{5}$
$3\frac{2}{3}$	$3\frac{5}{9}$
$2\frac{3}{8}$	$2\frac{3}{7}$
$4\frac{3}{10}$	$3\frac{3}{8}$
$2\frac{6}{7}$	$5\frac{5}{6}$

2 Welke breuken, percentages en verhoudingen horen erbij?

a $\frac{1}{8}$ deel van de oude munten komt uit Griekenland, $\frac{1}{4}$ deel uit Rome.

b 20% van de mummies is goed bewaard gebleven.

c Vroeger was in het dorpje 1 op de 5 mannen visser. Nu 1 op de 20 mannen.

d 6 van de 20 kinderen zijn nog nooit in het buitenland op vakantie geweest.

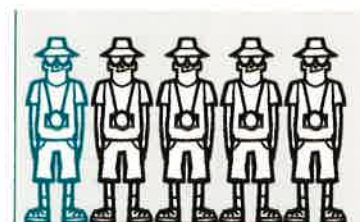
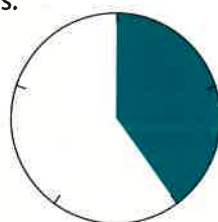
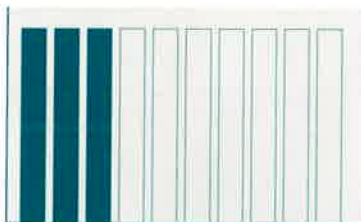
e 100 van de 200 vondsten zijn beschadigd.

f 15% van de toeristen heeft een reisverzekering afgesloten.

g Het aantal toeristen dat de grafkamers wil bezoeken.

h Het percentage toeristen dat gebruikmaakt van een gids.

i Het deel van de toeristen dat boven de 65 jaar is.

3 Schrijf de breuken, percentages en verhoudingen bij de figuren.

1 Welk deel is gekleurd? Schrijf als breuk, percentage en verhouding.

a

b

c

d

Maak opgave 1 op pagina 28 van je werkboek.

3 Wat staat er onder de vlekken?

$$\begin{array}{r} 2 \ 4 \ 8 \\ 2 \\ \hline 0 \ 0 \ 0 \end{array} \quad \begin{array}{r} 4 \ 5 \ 3 \\ 3 \\ \hline 5 \ 4 \ 4 \ 1 \end{array} \quad \begin{array}{r} 6 \ 7 \\ 8 \ 6 \\ \hline 1 \ 0 \ 7 \ 0 \ 0 \end{array} \quad \begin{array}{r} 5 \ 5 \\ 4 \ 6 \ 3 \\ \hline 6 \ 0 \ 0 \end{array} \quad \begin{array}{r} 7 \ 8 \\ 0 \ 8 \\ \hline 3 \ 8 \ 2 \ 7 \end{array} \quad \begin{array}{r} 8 \\ 2 \ 8 \ 3 \\ \hline 3 \ 7 \ 1 \ 7 \end{array}$$

4 Hoeveel verf heb je nodig? En hoeveel kost dat?

De 3 wanden en het plafond van de schuur moeten worden geschilderd. De schuur is van binnen 6 m lang, 3 m breed en 3 m hoog, het raam is 2 m bij 2 m. 1 blik verf kost € 21,75. De inhoud van 1 blik is voldoende voor 8 tot 12 m².

- a Hoeveel blikken verf zijn er nodig?
- b Hoeveel kost dat?

5 Schrijf de breuken zoals vroeger in Egypte.

Er zijn allerlei breuken, zoals $\frac{1}{5}$, $\frac{9}{10}$, $\frac{1}{2}$ en $\frac{2}{15}$. De mensen in Egypte kenden vroeger alleen stambreuken.

Dat zijn breuken met een 1 als teller. $\frac{1}{7}$, $\frac{1}{2}$ en $\frac{1}{5}$ bijvoorbeeld zijn stambreuken, maar $\frac{2}{7}$, $\frac{3}{5}$ en $\frac{4}{9}$ niet.

Als de Egyptenaren een breuk moesten schrijven die geen stambreuk was, schreven ze dat als een som van 2 of meer stambreuken. Bijvoorbeeld: $\frac{3}{10}$ schreven ze als $\frac{1}{5} + \frac{1}{10}$.

Schrijf nu zelf de volgende breuken op de Egyptische manier.

$$\frac{2}{5} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{5}{12} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{3}{4} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{7}{10} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{5}{6} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{4}{15} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{7}{20} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{7}{18} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{3}{7} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{20}{24} = \dots\dots\dots$$

